

Dagens tema

- Cs preprosessor
- Separat kompilering av C-funksjoner
- C og minnet

Cs preprocessor

Før selve kompileringen går C-kompilatoren gjennom koden med en **preprocessor** (programmet `cpp`). Dette er en programmerbar **tekstbehandler** som gjør følgende:

- Henter inn filer

```
#include "incl.h"  
#include <stdio.h>
```

Hvis filen er angitt med spisse klammer (som for eksempel `<stdio.h>`), hentes filen fra området `/usr/include/`. Ellers benyttes vanlig notasjon for filer.

- Leser makro¹-definisjoner² og ekspanderer disse i teksten:

```
#define LINUX  
#define N 100  
#define MIN(x,y) ((x)<(y) ? (x) : (y))
```

Av tradisjon gis makroer navn med store bokstaver.

¹En **makro** er en navngitt programtekst. Når navnet brukes, blir det **ekspandert**, dvs erstattet av definisjonen. Dette er ren tekstbehandling uten noen forbindelse med programmeringsspråkets regler.

²Benytter man makroer med parametre, bør disse settes i parenteser. Likeledes, hvis definisjonen er et uttrykk med flere symboler, bør det stå parenteser rundt hele uttrykket.

Betinget kompilering

Følgende direktiver finnes for betinget kompilering:

#if Hvis uttrykket etterpå er noe annet enn 0, tas etterfølgende linjer tas med. Uttrykket kan ikke inneholde variable eller funksjoner.

#ifdef Hvis symbolet er definert (med en #define), skal etterfølgende linjer tas med.

#ifndef Motsatt av #ifdef.

#else Skille mellom det som skal tas med og det som ikke skal tas med.

#endif Slutt med betinget kompilering.

Eksempel:

```
#define LINUX
```

```
#ifdef LINUX
```

```
    short x;
```

```
#else
```

```
    long x;
```

```
#endif
```

Det er også mulig å styre betinget kompilering gjennom gcc-kommandoen:

```
> gcc -c -DLINUX ...
```

gir samme effekt som om det sto

```
#define LINUX
```

i program-koden.

På denne måten er det mulig å ha flere versjoner av koden (for eksempel for flere maskintyper) og så kontrollere dette utelukkende gjennom kompileringen.

Fare med betinget kompilering

Man kan risikere å ha kode som aldri har vært kompilert, og som kan inneholde de merkeligste feil.

Separat kompilering

I utgangspunktet er det ingen problem med separat-kompilering i C; hver fil utgjør en enhet som kan kompiles for seg selv, uavhengig av alle andre filer i programmet.

```
> gcc -c del.c
```

vil kompilere filen del.c og lage del.o som inneholder den kompilerte koden.

Eksempel

Anta at vi har to filer:

```
_____ sum.c _____  
int sum (int n)  
{ /* Beregner 1+2+...+n */  
  return n*(n+1)/2;  
}
```

```
_____ vissum.c _____  
#include <stdio.h>  
  
extern int sum (int n);  
  
int main (void)  
{  
  int i;  
  for (i = 1; i <= 10; ++i)  
    printf("%2d:%4d\n", i, sum(i));  
}
```


Kompilering

Disse kan kompileres hver for seg:

```
gcc -c sum.c  
gcc -c vissum.c
```

Linking

De kompilerte filene kan siden **linkes** sammen:

```
gcc vissum.o sum.o -o vissum
```

Kjøring

Da får vi et ferdig program som kan kjøres:

```
./vissum  
1: 1  
2: 3  
3: 6  
4: 10  
5: 15  
6: 21  
7: 28  
8: 36  
9: 45  
10: 55
```

Imidlertid er det en fare for at funksjonssignaturer, strukturer, makroer, typer og andre elementer ikke blir skrevet likt i hver fil. Dette løses ved hjelp av definisjonsfiler («header files»), hvis navn gjerne slutter med '.h'.

```
_____ incl.h _____
```

```
#define N 100
```

```
_____ prog.c _____
```

```
#include "incl.h"
```

```
int main(void)
{
    char *s[N];
    :
}
```

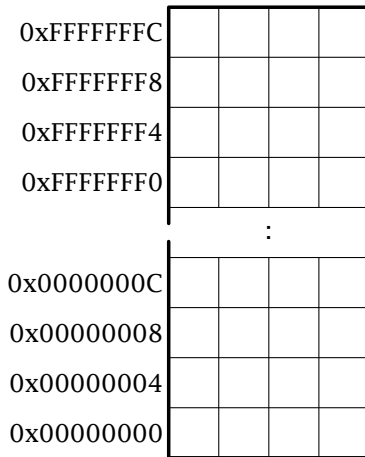
Definisjonsfiler inneholder gjerne følgende:

- Makrodefinisjoner (#define)
- Typedefinisjoner (typedef, union, struct)
- Eksterne variabelspesifikasjoner (extern)
- Funksjonssignaturer som
extern int f(int, char);

Hva er 'minnet'?

C og minnet

Minnet er en samling byte som har hver sin adresse:

Variable i C

Cs variable legges normalt pent etter hverandre (men ikke alltid i den rekkefølgen vi oppgir). Kompilatoren prøver også å gi variable en adresse som er et multiplum av *ordlengden* og kan derfor hoppe over celler (såkalt «padding»).

Plassering av variable

```
#include <stdio.h>

int a, b;
char u, v;
float f;

int main (void)
{
    printf("Variabelen a har adressen 0x%08x\n", &a);
    printf("Variabelen b har adressen 0x%08x\n", &b);
    printf("Variabelen u har adressen 0x%08x\n", &u);
    printf("Variabelen v har adressen 0x%08x\n", &v);
    printf("Variabelen f har adressen 0x%08x\n", &f);
}
```

Variabelen a har adressen 0x0804972c
Variabelen b har adressen 0x08049734
Variabelen u har adressen 0x08049730
Variabelen v har adressen 0x08049738
Variabelen f har adressen 0x0804973c

Vektorer i C

Cellene i vektorer havner *alltid* pent etter hverandre.

```
#include <stdio.h>
```

```
short a[4];
```

```
int main (void)
```

```
{
```

```
    int i;
```

```
    for (i = 0; i < 4; ++i)
```

```
        printf("a[%d] har adressen 0x%08x\n", i, &a[i]);
```

```
}
```

```
a[0] har adressen 0x006008ac
```

```
a[1] har adressen 0x006008ae
```

```
a[2] har adressen 0x006008b0
```

```
a[3] har adressen 0x006008b2
```


struct-er i C

I struct-er kommer også elementene pent etter hverandre (eventuelt med litt «padding»):

```
#include <stdio.h>

struct s {
    int a, b;  char c, d;  float f;
};
struct s s1, s2;

int main (void)
{
    printf("s1.a har adressen 0x%08x\n", &s1.a);
    printf("s1.b har adressen 0x%08x\n", &s1.b);
    printf("s1.c har adressen 0x%08x\n", &s1.c);
    printf("s1.d har adressen 0x%08x\n", &s1.d);
    printf("s1.f har adressen 0x%08x\n", &s1.f);
    printf("s2.a har adressen 0x%08x\n", &s2.a);
}
```


Plassering av 'struct'-er

```
struct s {  
    int a, b; char c, d; float f;  
};  
struct s s1, s2;
```

s1.a har adressen 0x08049724
s1.b har adressen 0x08049728
s1.c har adressen 0x0804972c
s1.d har adressen 0x0804972d
s1.f har adressen 0x08049730
s2.a har adressen 0x08049734

union-er i C

Noen ganger er man interessert i å plassere data «oppå hverandre» i minnet. Dette kan gjøres med en union.

```
union u {  
    int ui;   float uf;   char ub[4];  
} uvar;
```

Plassering av 'union'-er

```
int main (void)
{
    printf("uvar.ui har adressen 0x%08x\n", &uvar.ui);
    printf("uvar.uf har adressen 0x%08x\n", &uvar.uf);
    printf("uvar.ub har adressen 0x%08x\n", &uvar.ub);

    uvar.ui = 13;
    printf(" 13 har bytene 0x%02x 0x%02x 0x%02x 0x%02x\n",
           uvar.ub[0], uvar.ub[1], uvar.ub[2], uvar.ub[3]);

    uvar.uf = 2.5;
    printf("2.5 har bytene 0x%02x 0x%02x 0x%02x 0x%02x\n",
           uvar.ub[0], uvar.ub[1], uvar.ub[2], uvar.ub[3]);
}
```

```
uvar.ui har adressen 0x08049798
uvar.uf har adressen 0x08049798
uvar.ub har adressen 0x08049798
 13 har bytene 0x0d 0x00 0x00 0x00
2.5 har bytene 0x00 0x00 0x20 0x40
```


Oppsummering

Programmeringsspråket C

- et meget nyttig verktøy (spesielt når man jobber nær maskinen)
- et godt språk å programmere i
- krever en del trening for å unngå vanlige feil